

Европейски комитет
на регионите

Реч за състоянието на регионите и градовете в Европейския съюз

Обръщение на Вашку Алвъш Кордейру, председател на Европейския комитет на регионите

11 октомври 2022 г.

#SOTEULocal

BG

**Европейски комитет
на регионите**

Реч за състоянието на регионите и градовете в Европейския съюз

на председателя Вашку Алвъш Кордейру

Регионите и градовете като фар на солидарността, напредъка и надеждата

151-ва пленарна сесия на Европейския комитет на регионите

11 октомври 2022 г., вторник

Уважаеми колеги,

Обръщам се към Вас тук и сега, за да направя преглед на състоянието на регионите и градовете в нашия Съюз.

Мога да го направя с изискана реч, приятни думи и ефектни фрази.

Но именно тук и сега искам да започна, като дам гласност на тези, които съставляват нашите градове, региони и общности:

Гласност на работника, на земеделския стопанин, на предприемача, на предприятията... гласност на гражданите.

Затова позволете ми да бъда гласът на младия човек, който иска да може да живее самостоятелно, но се чувства изгубен в безпощадната битка за намиране на достойно жилище.

Позволете ми да бъда гласът на родителя, който се мъчи да намери достойна и достъпна детска градина за детето си.

Позволете ми да бъда гласът на работника, който не знае дали ще може да си намери достойна работа след затварянето на фабриката.

Нека бъдем гласът на собственика на малко предприятие, принуден да закрие магазина си и да уволни персонала си заради десетократното увеличение на разходите.

Нека бъдем гласът на един от милионите, избягали от европейска държава —Украйна, които са оставили всичко след себе си, чийто живот е бил опустошен от брутална и незаконна война и които се питат „а сега накъде?“.

Нека бъдем гласът на туриста и летуващия, принудени да бягат от горски пожари.

Нека бъдем гласът на онези, които се питат дали внуците им ще могат да израснат в годна за живот околна среда, където въздухът е безопасен за дишане.

Нека тук, за пореден път, бъдем гласът на гражданите, които не знаят дали някой ги чува...

Състоянието на регионите и градовете не може да бъде отделено от състоянието на живота на хората в Европа, в цялото им многообразие, също както състоянието на Европейския съюз не може да бъде напълно и изцяло оценено, ако не се отчете състоянието на неговите региони и градове.

Ние, местните и регионалните демократични представители, знаем — защото ежедневно се сблъскваме с тях — че съмненията и страховете на милиони европейци съществуват, имат своите основания и изискват отговор.

Нито един от нас, които сме обвързани от политическия си дълг и демократичната си отговорност, не бяга от задължението си да даде отговор.

И ние правим именно това. Чрез солидарност.

Тук и днес можем да почерпим вдъхновение от много истории, с които можем да се гордеем. С които нашият Съюз може да се гордее.

Гордеем се с град Варшава в Полша, който мобилизира 14 000 доброволци, за да приеме повече украински бежанци от Италия и Франция, взети заедно, осигурявайки им жилищно настаняване, медицински грижи, образование и правна помощ.

Гордеем се с град Антверпен, който беше сред първите, които предприеха мерки за справяне с последиците от пандемията от COVID-19 за психичното здраве на най-уязвимите сред нас, особено младите хора.

Гордеем се с Лапеенранта във Финландия, където бяха изградени седем изкуствени влажни зони, използващи дъждовна вода, с цел опазване на биологичното ни разнообразие.

Гордеем се с Моравско-Силезийския регион в Чехия, който оглави усилията за постигане на неутрална по отношение на климата икономика, като преквалифицира 5000 души в рамките на прехода към електрически автомобили и автомобили с нулеви емисии.

Гордеем се с Ла Риоха в Испания, която е пример за подражание за това как да утвърдим равенството между половете в начина си на управление, от бюджета до администрацията, чрез изготвяне на планове в подкрепа на равновесието между професионалния и личния живот и насърчаване на предприятията да подобрят достъпа на жените до заетост.

Гордеем се с Поатие във Франция, където — в духа на постоянния диалог, за който призовава нашата асамблея — беше създадена гражданска асамблея, включваща представители на наемателите на социални жилища, доброволците, местните

предприятия и гражданското общество, които да участват във формирането на своята общност.

Можем да продължим с много други примери и истории за региони и градове в нашия Съюз, които ежедневно ни сочат пътя напред, откликвайки на съмненията и опасенията на хората и разкривайки нови перспективи.

Тези истории от цяла Европа, които споделям с Вас, са категорично свидетелство за ролята на регионите и градовете като фар на солидарността, напредъка и надеждата. За ролята им като стълбове на европейските ценности и принципи.

Затова днес искам да отдам дължимото на изключително важната работа, която кметовете, членовете на местни съвети, управителите и регионалните министри, наред с всички публични администрации, вършат ежедневно във всички краища на нашия Съюз. *Вие изграждате Европа всеки ден.*

Никой не трябва да забравя това.

И всички трябва да го признаят.

Уважаеми колеги,

Състоянието на регионите и градовете, което описвам днес, не е изолирано извън нашите граници или далеч от глобалните предизвикателства.

Минаха повече от седем месеца, откакто Владимир Путин задвижи бруталната си военна машина срещу Украйна, сеейки смърт и разруха, каквито нашият континент не беше виждал от дълго време. Това е не само атака срещу суверенна държава, но и атака срещу нашите ценности — свобода, демокрация и върховенство на закона.

Атака срещу всичко, което Европейският съюз отстоява.

Атака срещу всеки един от нас.

Още от първия ден регионите и градовете в цяла Европа отговориха на военните сирени със солидарност.

Осигурихме подслон, отворихме училищата си, пригодихме общежития, раздадохме комплекти за първа помощ и изпратихме превозни средства.

Докато оказвахме тази първа помощ в отговор на извънредната ситуация, мислехме за бъдещето. Светло бъдеще с една възстановена, мирна Украйна, напредваща към присъединяването си към Европейския съюз.

Европейският алианс на градовете и регионите за възстановяване на Украйна, който стартирахме заедно с нашите партньорски сдружения на местните и регионалните власти в ЕС и Украйна, има за цел да допринесе за успеха на усилията за възстановяване чрез насърчаване на сътрудничеството между градовете и регионите. Алиансът има за задача и да подчертае значението на местното и регионалното равнище на управление в усилията за възстановяване.

Особено днес, особено след вчерашните ужасяващи атаки срещу украински градове, не бива да забравяме, че пътят към мира е дълъг и решимостта ни не трябва да отслабва. Ние подкрепяме суверенна Украйна и нейната териториална цялост и единство. Никакви фиктивни референдуми няма да променят тази реалност.

Това е посланието на солидарност и решимост, което искам да отправя към украинския народ и украинските региони и градове.

Вие не сте сами и имате пълната ни и твърда подкрепа в това ужасно начинание.

Това е и посланието, което бих искал да отправя към председателя Фон дер Лайен и Европейската комисия. Възстановяването на Украйна е задача от исторически мащаб. Приветствахме обявеното отпускане на 100 милиона евро за възстановяване на украинските училища като ангажимент за бъдещето. Местните власти играят важна роля в това отношение — искаме да помогнем!

Бих искал също така да се възползвам от възможността, за да отправя конкретно предложение в хода на подготовката за Берлинската конференция за възстановяване:

специален бюджетен ред за регионално и местно сътрудничество в рамките на усилията за възстановяване.

Откликнахме на призива и сме готови да направим повече.

Осигурете ни нужните инструменти и ще помогнем за постигането на целта!

Уважаеми колеги,

Социалните и икономическите последици от тази ужасна война се усещат болезнено и тук.

Енергийната криза, която преживяваме, засяга домакинствата, особено най-уязвимите домакинства, предприятия и публични администрации.

С приближаването на зимата трябва да посрещнем извънредната ситуация и отново регионите и градовете са първите, които трябва да положат усилия, за да намалят товара върху плещите на хората.

Виждаме тревожни признаци в цяла Европа: градове, изложени на риск от недостиг на електроенергия и затрудняващи се да предоставят на своите граждани основни услуги, като обществен транспорт и управление на отпадъците, или дори да осигурят

отоплени училища за децата, вместо да ги пращат да учат дистанционно от домовете си.

Понижаване на стайната температура в обществените сгради, изключване на осветлението на паметниците през нощта, намаляване на максималната допустима скорост по общинските пътища, инвестиране във възобновяеми енергийни източници, повишаване на осведомеността на населението — инициативите, предприети на регионално и местно равнище, са многобройни и разнообразни.

Това обаче не е лесна задача и солидарността в Европа отново е изложена на риск. Затова усилията на местните и регионалните власти за енергоспестяване трябва да се подкрепят и ние ще дадем своя принос.

Съюз, в който хората са изправени пред избора дали да се хранят или да се отопляват, не е Съюз, който може да остане стабилен.

Уважаеми колеги,

Тежкото положение, в което се намираме днес в енергиен план, е част от по-голямо уравнение, от по-мащабна трансформация на нашите общества.

Днес намаляваме с бързи темпове зависимостта си от изкопаемите горива, но това не трябва да се дължи само на факта, че доставките идват от Русия.

Това е процес, който трябваше да започне още преди десетилетия, за да се осъществи преходът към неутрална по отношение на климата икономика. Ужасните пожари миналото лято остро ни припомниха, че сме изправени пред извънредна ситуация в областта на климата. Става въпрос за нашето оцеляване.

Утре ще обсъдим своята визия преди 27-ата конференция на страните по РКООНИК. Тъй като на дневен ред е глобалната цел за адаптиране към изменението на климата, нека се уверим, че нейният фундамент е работата, която се върши на местно равнище. Глобалните предизвикателства като кризата с климата ще бъдат преодоляни по-бързо, по-лесно и по-ефективно с нашето участие и това на гражданите.

Като институция също сме длъжни да предприемем действия. Затова вече вземаме мерки за превръщането на Комитета на регионите в неутрална по отношение на климата институция, като целта ни е да намалим годишните си емисии на въглероден диоксид с тридесет процента до края на 2030 г. Освен това, като институция, ще предприемем незабавни действия, за да намалим потреблението си на енергия.

Тези усилия не бива да се ограничат само до нашата администрация. Затова предлагам, от следващото изнесено заседание на Бюрото в Швеция през пролетта, да започнем да се отчитаме на политическо равнище за действията си в областта на климата. Разчитам на всеки един от Вас да се присъедини към тези усилия и да служи за пример.

Уважаеми колеги,

Наред с екзистенциалната заплаха от кризата в областта на климата и последиците от бруталната война срещу Украйна, нека не забравяме, че през последните почти три години се борихме с пандемията от COVID-19. Сега живеем с нея и с последиците от нея в човешки, социален и икономически план.

Всички тези предизвикателства се свеждат до необходимостта да направим нашия Съюз „пригоден за целта“, като подобряваме живота на нашите граждани всеки ден, осигурявайки им здравословна околна среда и зачитане на основните ни ценности. За тази цел трябва да се започне с подходящи инвестиции.

От десетилетия политиката на сближаване спомага за намаляване на териториалното разделение. Горд съм, че мога да разчитам на силно партньорство с нашия най-близък съюзник — комисар Елиза Ферейра.

Кризисните ситуации, които трябва да посрещнем, като справянето с пандемията и възстановяването от нея, приемането на разселени лица от Украйна и енергийната криза, изискват решения, основаващи се до голяма степен на политиката на сближаване.

Затова именно сега е моментът да започнем дебата за бъдещето на политиката на сближаване. Утре, заедно с основните сдружения на регионите и градовете, ще поставим началото на нов алианс за сближаване, който да се превърне в основна

платформа за дискусии и да мобилизира както нашите съюзници, така и тези, които все още не са убедени в добавената стойност на политиката на сближаване.

Принципът „да не се вреди на сближаването“ трябва да остане в сила и ние трябва да започнем да работим за това още днес.

Трябва да гарантираме силно териториално измерение във всички политики на ЕС с голямо териториално въздействие, наред със самата политика на сближаване.

Ето защо Комитетът на регионите ще работи за това принципът „да не се вреди на сближаването“, въведен от комисар Елиза Ферейра по-рано тази година, да бъде интегриран във всички политики на ЕС.

Моментът е особено подходящ и с оглед на прегледа на многогодишната финансова рамка, обявен от Европейската комисия за следващата година. Този бюджет беше изготвен в съвсем различен свят и трябва да се преориентира, за да може да гарантира стратегическата автономност на Европа, да подготви възстановяването на Украйна и да ни подготви да посрещнем евентуални нови заплахи за здравето. Затова трябва да го адаптираме и да изготвим амбициозен бюджет, който да носи ползи за всички граждани. Прегледът обаче не трябва да засяга основни политики като политиката на сближаване.

Бъдещите инвестиционни политики и инструменти на ЕС трябва да се поучат от опита с NextGenerationEU, който беше изготвен и приложен без сериозно участие от страна на регионалните и местните власти. За пореден път искам да подчертая, че само с

участието на регионите и градовете политиките и програмите на ЕС ще постигнат най-добрите възможни резултати и ще укрепят нашите общности.

Осигуряването на устойчиви инвестиции и предприемането на реформи, които ще направят нашия Съюз по-справедлив и по-ефективен, вървят ръка за ръка със социалния договор, който ни обединява. Както вече посочих, социалното напрежение в Европа се покачва и днес, когато трябва да разработим политиките на утрешния ден, не бива да забравяме първоначалната мисия на европейската интеграция: гарантирането на социален напредък.

Като Съюз, в нашите региони и градове трябва да осигурим достъп до жилищно настаняване, да спасим децата от бедността, да насърчим равенството между половете, да осигурим качествени работни места за всички, да образоваме младите хора и да развиваме болниците си. 2023 г. ще бъде Европейската година на уменията и ние трябва да използваме целия наличен талант на местно и регионално равнище, за да изградим социална Европа, която не пренебрегва никого.

Уважаеми колеги,

Преди да чуя Вашите мнения за състоянието на регионите и градовете в Европейския съюз, бих искал да Ви кажа защо всички ние сме ангажирани с тази мисия. Всички ние сме ангажирани и посветени на това да донесем промяна, защото така повелява не само демократичният ни мандат, но и демократичният ни дълг.

С подписването на Договора от Маастрихт преди тридесет години към европейската демокрация, която представляваме днес, беше добавено ново измерение: местното и регионалното измерение като пазител на принципа на субсидиарност и стълб на демократичния Съюз.

Тридесет години по-късно, когато Конференцията за бъдещето на Европа формулира своите заключения, все повече нарастват призивите за по-голяма регионална и местна ангажираност във всички политики на ЕС и за нови канали за участие в диалога.

В Комитета на регионите вече бяхме разбрали това и призовавахме за постоянен диалог с гражданите. Демокрацията не е статична и трябва постоянно да разширява своята основа и да увеличава възможностите за участие, поддържайки деликатно равновесие между представителните и съвещателните практики.

Затова ние бяхме първите, които започнаха диалог с младите хора. Не защото тази година е посветена на тях, а защото това са принципите, които отстояваме. Всички се гордеем с факта, че на следващата си пленарна сесия ще поставим началото на Хартата на ЕС за младежта и демокрацията, изготвена съвместно с младите хора и младежките организации.

Затова Комитетът на регионите има и готовността да бъде партньор на държавите членки при организирането на инициативи за овластяване на жените на местните и регионалните избори.

След като участвахме активно във формулирането на заключенията на Конференцията за бъдещето на Европа, ще изиграем полагащата ни се роля в прилагането на тези

заклучения на нашите равнища на управление, като същевременно продължим да вършим собствената си вътрешна работа в рамките на настоящите договори. Разбира се, ако бъде организиран Конвент — идея, която се подкрепя от нашата асамблея — ще имаме готовност да дадем своя принос и да осигурим участието на местните и регионалните гласове в това конституционно упражнение.

Междувременно няма да останем бездейни. Като асамблея на избраните представители на местните и регионалните власти имаме задължението да гарантираме, че местните и регионалните гласове допринасят своевременно за дебата на европейско равнище.

Конференцията може и да е приключила, но работата продължава. Трябва да започнем подготовка за следващите европейски избори и следващия законодателен мандат. Трябва да стартираме поредица от инициативи, за да се подготвим и да формулираме визията си за следващата стратегическа програма и следващите политически насоки на бъдещата Европейска комисия, които ще бъдат представени преди следващите избори за Европейски парламент.

Ние сме политическа асамблея с консултативни правомощия и нашите становища ще имат най-голяма добавена стойност, ако бъдат представени в подходящия момент — при разработването и вземането на решения за политиките на ЕС. Трябва да бъдем във възможно най-добра позиция, за да повлияем стратегически на следващата работна програма на Европейската комисия и следващата реч за състоянието на Съюза.

Уважаеми колеги,

Списъкът със задачи е дълъг. Очакванията са високи.

Преди 100 дни Вие ме избрахте за Ваш председател и аз поех ангажимента да работя с всички Вас за по-силна и по-справедлива Европа, в защита на политиката на сближаване и за повишаване на политическата тежест на нашата асамблея.

Наш дълг е да постигнем резултати и да пропъдим съмнението в очите и страха в гласовете на хората в нашите градове и региони.

Да предложим повече солидарност, повече сближаване и повече демокрация, за да подобрим състоянието на регионите и градовете в Европейския съюз. Ако го направим, резултатът може да е само един — укрепване и подобряване на състоянието на самия Съюз.

Благодаря Ви!

Европейски комитет на регионите

Европейският комитет на регионите (КР) е асамблея на 329 представители на регионалните и местните власти в ЕС от 27-те държави членки. Нашите членове са избрани председатели на региони, регионални съветници, кметове и местни съветници, които се отчитат демократично пред над 446 милиона европейски граждани. Главните цели на КР са да приобщава към процеса на вземане на решения в Европейския съюз органите на регионална и местна власт и представляваните от тях общности и да ги информира за политиките на ЕС. Европейската комисия, Европейският парламент и Съветът трябва да се консултират с Комитета относно политики, които имат отражение върху регионите и градовете. Комитетът може да се обръща към Съда на Европейския съюз като средство за спазване на правото на ЕС, когато са налице нарушения на принципа на субсидиарност или незачитане на правомощията на местните и регионалните власти.

Издание на дирекция „Комуникация“ на Европейския комитет на регионите

Брюксел, Октомври 2022
© Европейски съюз, 2022

Rue Belliard/Belliardstraat 101 | 1040 Bruxelles/Brussel | BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 22822211 | e-mail: visuals@cor.europa.eu | www.cor.europa.eu

[@EU_CoR](https://twitter.com/EU_CoR) | [f/european.committee.of.the.regions](https://www.facebook.com/european.committee.of.the.regions) | [in/european-committee-of-the-regions](https://www.linkedin.com/company/european-committee-of-the-regions) | [@EU_regions_cities](https://www.instagram.com/EU_regions_cities)